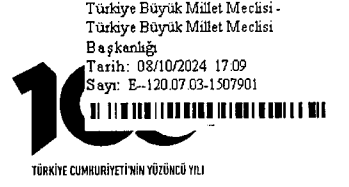

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-16109757

Konu : Soru Önergesi (7/7809)

7/7809 GK 78

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 08.01.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-1354937 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Sayın Av. Dr. Mustafa Sezgin TANRIKULU'na ait 7/7809 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/7809) (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 8EE78E17-9863-4ACD-9EBB-66724203CEE4

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Şevket KALANLAR

Mühendis

Telefon No: (312) 287 33 60

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. DR. MUSTAFA SEZGİN
TANRIKULU'NA AİT 7/7809 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR CEVAPLAR**

Ülkemizde tarımsal üretimi artırmak, verim ve kaliteyi yükseltmek, sürdürülebilirliği sağlamak, kayıtlılığı artırmak ve çevreye duyarlı alternatif tarım tekniklerinin geliştirilmesini sağlamak amaçlarıyla, üreticilerimize tarımsal desteklemeler verilmekte, hibe programları uygulanmakta ve projeler yürütülmektedir.

Değişen ulusal ve uluslararası koşullara göre destekleme programlarında yapılacak düzenlemeler, destekleme programlarının esasları ve araçları, bunların bütçe ödenek ihtiyaçları 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun amir hükümleri çerçevesinde belirlenmekte ve destekleme uygulamaları Bakanlığımız tarafından yürütülmektedir.

2024 Yılında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Cumhurbaşkanı Kararı 24.08.2024 tarihli ve 32642 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Üzüm yetiştiriciliği yapan üreticilerin girdi maliyetlerinin azaltılmasına yönelik; mazot ve gübre desteği, katı organik-organomineral gübre, standart/sertifikalı fidan kullanımı gibi destekler verilmektedir. Ayrıca kalitenin artırılmasına yönelik olarak dekara organik tarım ve iyi tarım uygulamaları destekleri verilmektedir. Söz konusu desteklemelerden desteğin türüne göre ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde gerekli şartları yerine getiren ve başvuru süresi içerisinde müracaat yapan üreticiler yararlanmaktadır.

Ayrıca üreticilerin tarımsal üretime yönelik kredi/finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanması amacıyla, 8038 ve 8039 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararları kapsamında 01.01.2024-31.12.2026 tarihleri arasında Ziraat Katılım Bankası A.Ş. ile T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden 28 farklı konuda %25-%100 aralığında Hazine faiz/kâr payı destekli yatırım ve işletme kredi/finansmanı kullanımı yapılabilmektedir.

Kararlar kapsamında meyve yetiştiriciliği ve bağıcılık üretim konusunda faydalanıcılara, yatırım ve işletme kredi/finansman kullandırılmaktadır; 40 milyon TL üst limite kadar, %100'e varan oranda faiz/kâr payı desteği sağlanmaktadır. Adı geçen Kararlar'ın 3'üncü maddesi, ondördüncü fıkrasına göre; kredi tahsis edilecek faydalanıcıların kredi değerliliklerinin ve kredi tahsis kriterlerinin belirlenmesi, kredi limitleri, vadeleri, yatırım ve ödemesiz dönemlerinin tespit edilmesi, kredilerin teminatlandırılması, özkaynak oranlarının belirlenmesi, geri ödeme koşullarının tespiti ile borçlandırma, kullandırma, takip ve tahsil ve benzeri işlemleri Ziraat Katılım Bankası A.Ş. ile T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin kendi usul ve mevzuatı dâhilinde yürütülmektedir.

IPARD Programı kapsamında 2007 yılı itibarıyla başlayan program üzerinden 42 ilde birçok tedbir altında tarım ve hayvancılık alanlarında hibe destekleri sağlanmaktadır. IPARD I ve IPARD II dönemi olarak başarıyla yürütülen süreç, IPARD III dönemiyle birlikte ülke geneline yayılmıştır. IPARD III dönemiyle birlikte çıkılan ve çıkılacak çağrılarda %50-75 değişen oranlarda yatırım tedbirlerine hibe desteği sağlanmaktadır.

Tarım politikalarının amaçları, ilkeleri ve öncelikleri doğrultusunda tarım sektörüyle ilgili politikaların planlanmasına yönelik 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 7'nci maddesinde değişikliğe gidilmiştir. Bahse konu kanuni düzenlemeye istinaden "Tarımsal Üretimin Planlanması Hakkında Yönetmelik" yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yapılan düzenlemeyle ürünlerin arz ve talep miktarı dikkate alınarak tarım havzası veya işletme bazında ürün veya ürün gruplarının en uygun yerde üretilmesi sağlanacak, ilin ekolojisine

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

uygun ve suyu merkeze alan bir anlayış çerçevesinde oluşturulacak bitkisel üretim deseninde stratejik ürünler önceliklendirilecektir.

8859 sayılı 2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında bitkisel üretimde yeni destekleme modeline ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Kararı ile tarımsal üretimin ve gıda arz güvencesinin sürdürülebilirliğinin sağlanması, üretim planlamasına katkı sağlaması, verim ve kalitenin artırılması, tarımsal üretimde çevreci yaklaşımların benimsenmesi ve uygulanan politikaların etkinliğinin artırılması amaçlanmıştır.

Bu kapsamda, ülke ihtiyacının yurt içi üretimle karşılanabilmesi için verim ve kalitenin artırılması, kayıtların güncel tutulması ile üretim sürecinde yaşanan maliyet artışları ve fiyat istikrarsızlıkları gibi olumsuz koşullardan üreticilerin korunması hedeflenmektedir.

Bu Cumhurbaşkanlığı Kararı ile;

- İlk defa bitkisel üretim destekleri 3 yıllık ve üretim döneminden önce açıklanmıştır. Destek kalemlerinde sadeleştirmeye gidilerek, bitkisel üretim yapan Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÇKS) kayıtlı tüm üreticilerimizin destek alması sağlanmıştır.
- Üretim planlaması kapsamındaki stratejik ürünlere ilave destek verilecektir.
- Su kısıtı olan havzalarda münavebeye uygun üretime ilave destek sağlanacaktır.
- Kamu kuruluşları tarafından ıslah edilen milli tohumla üretim yapan üreticilerimiz ilave destek alacaktır.
- Destek tutarları girdi maliyetlerindeki değişikliklere göre her yıl güncellenecektir.
- Çiftçilerimiz üretime karar vermeden önce, hangi havzada, hangi ürüne, ne kadar destek alacağını bilerek planlı şekilde faaliyete başlayabilecekler ve bu sayede plansız üretimin getirdiği birtakım olumsuzluklardan etkilenmeyecektir.

Bitkisel üretimin desteklenmesi programıyla çiftçilere temel destek, planlı üretim desteği ve üretimi geliştirme destekleri verilecektir.

Temel destek ve planlı üretim desteği ile planlama kapsamındaki ürünlere belirlenen havzalarda ekim yapıldığı takdirde kullanılan mazotun tamamı, gübrenin ise yarısı nakdi olarak verilecektir. Bununla birlikte, su kısıtı olan yerlerde yine belirlenen şartlara uygun üretim yapan üreticilerimizin kullandığı mazot ve gübrenin tamamı nakdi olarak verilecektir.

Ülkemiz tohumculuk mevzuatında yerel/ata çeşitlerimize ait tohumluk üretimini veya kullanımını yasaklayan bir düzenleme bulunmamaktadır. Aksine Tohumculuk Kanunu, çiftçilerimizin kendi ihtiyaçlarını üretmesi ve ihtiyaçları oranında kendi arasında mübadelelerine (takas) izin vermektedir. Yerel/ata tohumlara yönelik uygulamalar, Bakanlığımızca yayımlanan “Yerel Çeşitlerin Kayıt Altına Alınması, Üretilmesi ve Pazarlamasına Dair Yönetmeliği” kapsamında yürütülmektedir. Söz konusu mevzuat, yerel/ata çeşitlerimize ait tohumlukların tescili, sertifikasyonu ve ticari olarak pazarlamasına imkân sağlamaktadır. Kanun, çiftçilerimizin hizmetine sunulan tohumlukların, resmi otoritenin veya yetki verdiği kurum ve kuruluşların kontrolünde, belirlenen standartlara (verim, kalite, safiyet, çimlenme gücü ve bitki sağlığı) uygun olarak üretilmiş ve test edilerek onaylanmış tohumluklar olmasını esas almaktadır. Çiftçilerimizin mağduriyet yaşamaması amacıyla ticarete konu edilen tohumlukların, yerli/yabancı menşeli veya yerel/ata tohumu olmasına bakılmaksızın, kontrolden geçirilen ve tohumluklarla ilgili belirlenen standartlara uygunluğu tespit edilenlerin çiftçilere satılmasına dair hükümler kanunda yer almaktadır. Bu kapsamda, Tohumculuk

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Kanunu ve alt mevzuat gereği ülkemizde kayıt altına alınan çeşitlerin tohumluklarının çoğaltılması ve pazarlanmasına izin verilmektedir.

Ülkemizde yemde kullanılmak için verilen GDO'lu mısır, soya ve ürünlerinin ithalat aşamasında gerekli kontrolleri yapılarak yurda girişine izin verilme olup, bu ürünlerin ülkeye girişinde, dolaşımında, işlenmesinde ve depolanmasında izlenebilirlikle ilgili kayıtlar tutulmakta ve denetlenmektedir.

7423 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 5'inci maddesiyle 03.01.2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun'un 8'inci maddesinden sonra gelmek üzere "Teminat alınması" başlıklı 8/A maddesi eklenerek alkol ve alkollü içki sektörlerinde faaliyet gösteren firmalara Bakanlığımıza teminat verme zorunluluğu getirilmiştir. Konuya ilişkin usul ve esaslar 30.04.2024 tarihli ve 32532 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Tütün, Tütün Mamulleri, Makaron, Yaprak Sigara Kâğıdı, Sigara Filtresi, Alkol ve Alkollü İçkilerin Üretim ve/veya Ticareti Faaliyetinde Bulunanlardan Teminat Alınmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" ile belirlenmiş, teminat tutarları belirlenirken sektör temsilcilerinden gelen talepler dikkate alınmıştır.